

Onderwerp: Commissie tot Onderzoek van de Rekening (COR),
verantwoordingsgesprek met wethouder Simons inzake jaarrekening 2025

Betreft: Vragenlijst ter voorbereiding van het verantwoordingsgesprek 19 mei 2026
Kenmerk: 26bb003582

Afzender: Griffie Rotterdam
Naam: Evert Peterse
E-mail: ep.peterse@griffie.rotterdam.nl

Datum: 12 mei 2026

Verantwoordingsgesprek met wethouder Simons inzake de jaarrekening 2025. Wethouder Simons is binnen het college verantwoordelijk voor de portefeuilles Haven, Economie, Horeca, Bestuur (wijken en kleine kernen) en Financiën. De verwachting is, dat dit verantwoordingsgesprek ongeveer een uur zal duren.

Doel van dit verantwoordingsgesprek is om een aanvullend beeld te krijgen over de zaken die door FA en/of door de accountant zijn gecontroleerd. We lichten daarom enkele onderwerpen uit uw portefeuille. Dit om een gevoel te krijgen hoe u stuurt. De uitkomsten van dit gesprek krijgen een plek in het advies van de COR aan de gemeenteraad van Rotterdam ten aanzien van het vast kunnen stellen van de jaarrekening 2025.

Een goed verantwoordingsgesprek kan alleen met een goede voorbereiding. U heeft deze vragenlijst daarom vooraf gekregen. Misschien zijn er zaken waar u zich ook over verbaast. Laten we daarom in gezamenlijkheid kijken waar verbetering mogelijk is met het oog op het financieel beheer van de gemeente Rotterdam.

Vragen

1. Wilt u voorafgaand aan dit gesprek nog iets kwijt?

Algemeen

2. Hoe kijkt u terug op het financiële jaar 2025?
3. Heeft u naar aanleiding van uw bevindingen na aantreden en bij het opstellen van de teksten in het jaarverslag zaken die u de commissie mee wilt geven?

In de aanbestedingsbrief wordt gesteld dat de oplevering van de jaarstukken vertraagd is door de invoering van Oracle Fusion in 2025 en door het niet tijdig en kwalitatief onvoldoende opleveren van de SiSa-dossiers.

4. Welke specifieke (technische) knelpunten veroorzaakte Oracle Fusion bij de jaarafsluiting?
5. Welke concrete maatregelen neemt u vanuit uw college verantwoordelijkheid om de kwaliteit en tijdigheid van de SiSa-dossiers voor de komende jaarrekening structureel te verbeteren?

Uit de stukken blijkt dat er in 2025 in totaal voor € 66,1 miljoen aan onrechtmatigheden (fouten en onduidelijkheden) is geconstateerd. Hoewel dit bedrag binnen de verantwoordingsgrens van €

96,9 miljoen valt , blijken de fouten zich vooral op te hopen bij complexe processen zoals Aanbesteden (waaronder Doelgroepenvervoer), verstrekte subsidies en de WMO.

6. Hoe stuurt u als wethouder Financiën de organisatie aan om de rechtmatigheid op deze specifieke, hardnekkige inkoop- en subsidiedossiers te vergroten?

In de stukken staat dat de uitspraak van de Hoge Raad inzake de vennootschapsbelasting (VPB) in het tweede kwartaal van 2026 wordt verwacht. Als deze uitspraak gunstig uitvalt vóór de vaststelling, kan dit de jaarstukken 2025 nog wijzigen.

7. Wat is uw procesmatige scenario voor de raad als deze complexe financiële wijziging vlak voor of zelfs tijdens het verantwoordingsdebat in de raad valt?

Risicomanagement

Onderstaande vragen gaan over risicomanagement vanuit verschillende financiële invalshoeken bekeken. Natuurlijk zijn er ook vaak beheersmaatregelen mogelijk die niet per definitie tot extra kosten leiden. De focus ligt in onderstaande vragen meer op het proces van risicomanagement binnen het bestuur, het effect van risico's op de beschikbare middelen, het effect op de begroting, het besluitvormingsproces en de vertaling naar de P&C-cyclus.

Achteraf is het misschien makkelijk oordelen, maar bij het opstellen van de begroting zoek je de juiste balans in het treffen van financiële zekerheden en het beschikbaar houden van middelen.

In de begroting 2026 en tweede herziening 2025 was er een bijstelling te zien op het Rotterdamse taakveld 0.4.e – Verzekeringen. De gemeente Rotterdam geeft jaarlijks tussen de 12 en 17 miljoen Euro uit aan premies voor verzekeringen. Hierop is een bijstelling gedaan van circa 1 miljoen per jaar gerelateerd aan een andere werkwijze ten aanzien van de buffer voor de betaling van het eigen risico. Het risico dat resterende buffer niet toereikend is voor eigen risico is verlegd naar het weerstandsvermogen.

8. Is deze wijziging het resultaat van een afweging ten aanzien van risicobereidheid? En zo ja met wie is dit gesprek gevoerd? Is er na deze wijziging een nieuwe lijn ten aanzien van wat we verzekeren binnen de gemeente en wat niet? Door wie worden deze afwegingen gemaakt?

In de paragraaf weerstandsvermogen staat "Als saldo van betaalde premies en doorbelastingen werd bij Verzekeringen een buffer aangehouden voor het eigen risico. De begroting van Verzekeringen is met 1 mln. naar beneden bijgesteld, omdat deze buffer meestal niet of maar beperkt nodig was. Het risico dat resterende buffer niet toereikend is voor eigen risico is verlegd naar het weerstandsvermogen. Vanwege de stelselwijziging is deze opgenomen. Gezien het verloop in de afgelopen jaren is het weerstandsrisico 1 mln. per jaar., daarnaast blijft er altijd een kleine kans op een groter schadebedrag."

9. Kunt u uitleggen wat hier niet-kwantificeerbaar aan is? (Tekst staat bij niet-kwantificeerbare risico's)
10. Kunt u aangeven of deze verschuiving naar het weerstandsvermogen een verandering heeft gehad voor de berekening en bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit?

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit fluctueert behoorlijk, zie hieronder het laatste beeld zoals aan de raad verstuurd (begroting 2026 2^e herziening 2025).

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1 mln, balansstanden 31 december)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbare weerstandscapaciteit	114	145	94	110	138	163	175
Benodigde weerstandscapaciteit	182	88	77	109	136	162	161
Weerstandsvermogen	0,63	1,65	1,23	1,01	1,01	1,01	1,09

Norm gemeente Rotterdam Coalitieakkoord 2022-2026: minimaal 1,0

Ontwikkeling weerstandsvermogen

In de onderstaande tabel is te zien hoe het (verwachte) verloop van het weerstandsvermogen zich verhoudt tot het (verwachte) verloop dat vorig jaar in de begroting is gepresenteerd.

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1 mln, balansstanden ultimo jaar)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beschikbare weerstandscapaciteit (Begroting 2025)	114	153	126	170	213	261	
Benodigde weerstandscapaciteit (Begroting 2025)	182	88	157	167	185	186	
Weerstandsvermogen (Begroting 2025)	0,63	1,74	0,80	1,02	1,15	1,40	
Beschikbare weerstandscapaciteit (Eerste herziening 2025)	114	145	137	143	155	164	166
Benodigde weerstandscapaciteit (Eerste herziening 2025)	182	88	140	140	161	167	166
Weerstandsvermogen (Eerste herziening 2025)	0,63	1,65	0,98	1,02	0,97	0,98	1,00
Beschikbare weerstandscapaciteit (Tweede herziening 2025)	114	145	94	110	138	163	175
Benodigde weerstandscapaciteit (Tweede herziening 2025)	182	88	77	109	136	162	161
Weerstandsvermogen (Tweede herziening 2025)	0,63	1,65	1,23	1,01	1,01	1,01	1,09

11. Kunt u uw reflectie geven op dit grote verloop en de oorzaken daarachter?

Het gerealiseerde weerstandsvermogen over 2025 is met 1,07 gedaald ten opzichte van de verwachte 1,23 bij de tweede herziening. In de toelichting valt te lezen dat dit vooral het gevolg is van een forse verliesvoorziening voor Grondbank RZG Zuidplas van € 8,8 miljoen.

12. In hoeverre kwam deze substantiële voorziening onverwacht bij de jaarafsluiting en geeft dit aanleiding om de risico-inschattingen bij verbonden partijen en grondbanken te herzien?

Risicobereidheid en risicomanagement is indirect te relateren aan artikel 189 van de Gemeentewet (Evenwicht in de begroting).

13. Hoe verloopt het proces binnen het concern en het college als het over het over risicomanagement gaat? Denk hierbij bijvoorbeeld aan de woorden risicobereidheid en de wens om geld dat op de plank ligt in te zetten voor de realisatie van beleid.

14. Hoe wordt de gemeenteraad betrokken in de afwegingen en mogelijke keuzes rondom de financiële kant van risico's in relatie tot artikel 189 van de Gemeentewet?

Bij het verantwoordingsgesprek met de wethouder financiën over de jaarstukken 2024 sprak de COR over de ontwikkelingen in de schuldquote. Het renterisico hangt daarmee samen en neemt toe.

Renterisico	50%	0	3.148	2025
	50%	0	19.890	2026
	50%	0	34.061	2027
	50%	0	43.058	2028
	50%	0	44.825	2029

Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Tevens bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 2% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen.

- 15. In besluitvorming met grote investerings- en of dekkingsvoorstellen komt het woord renterisico niet voor. Denk aan het [Raadsvoorstel over vaststelling Integrale Huisvestingsplannen voor Sport, Cultuur, Welzijn, Zorg, Concernhuisvesting en Parkeren](#) of [Raadsvoorstel vaststellen uitvoeringskrediet Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen](#). Kun u hier uw reflectie op geven?**

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing binnen [de begroting](#) is een tabel opgenomen met daarin de kwantificeerbare risico's. Per kwantificeerbaar risico is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico optreedt, de financiële gevolgen en het jaar waarin de gemeente het risico loopt.

- 16. In veel gevallen is het ingeschatte minimumbedrag € 0,-. Kunt u uitleggen hoe of wanneer het bij de genoemde risico's mogelijk is dat als het risico zich voordoet het ingeschatte minimumbedrag toch € 0,- is? (Vanuit de systematiek gedacht).**

De afgelopen vragen over risicomanagement zou ik graag in de bredere context met u willen benaderen.

- 17. Is risicomanagement een zaak van het college of ook van de gemeenteraad?**
18. Hoe wordt binnen het college de balans gezocht tussen risicobereidheid en risicoaversie, zodat er niet onnodig geld op de plank blijft liggen?
19. Welke mogelijkheden heeft de raad om in het risicobeheer bij te sturen?

Jaarstukken Algemeen

In de eerste voorgangsrapportage [25bb007812](#) lezen we:

Nog niet alle rapportages die noodzakelijk zijn voor de soft close en de oplevering van de interim- en eindejaar dossiers, en daarmee voor de controle door FA en PwC, zijn opgeleverd en in productie gezet. Zodra deze rapportages beschikbaar zijn in productie, zal eerst de betrouwbaarheid moeten worden vastgesteld voordat FA en PwC deze in de controle kunnen gebruiken. Er is extra capaciteit ingezet bij BCO om op korte termijn alle rapportages op te leveren die voor het jaarrekening traject noodzakelijk zijn. Ook bij FA is ruimte gecreëerd in de planning om dit daarna per direct op te kunnen pakken. Voor het opstellen van de eindejaar dossiers door FJINK en SO, maar bij voorkeur

voor eind december, moet de betrouwbaarheid van alle rapportages zijn vastgesteld. Er vindt periodiek overleg plaats tussen FA en BCO om de voortgang hierin te monitoren. In Collegebrief 26bb003418 lezen we: Proces oplevering jaarstukken inclusief controleverklaring. De oplevering van de jaarstukken inclusief controleverklaring is vertraagd, enerzijds als gevolg van de invoering van Oracle Fusion in 2025 en anderzijds door het niet tijdig en kwalitatief onvoldoende opleveren van de SiSa dossiers. Ondanks deze belemmeringen is het de organisatie door grote inzet van velen gelukt om de vandaag gepubliceerde jaarstukken op te leveren. Op eerdere momenten - in de Startnotitie 2025 en in de gezamenlijke voortgangsrapportages over de voortgang van het controleproces – hebben zowel de organisatie als PwC het risico van het niet tijdig kunnen opleveren van de complete jaarstukken met uw raad gedeeld.

20. **Hoe verloopt volgens u het jaarrekeningproces, loopt het gestructureerd genoeg of is er verbetering mogelijk?**
21. **Hoe bevallen de soft-closures die we vorig jaar met uw voorganger bespraken?**
22. **Hoe bent u betrokken bij het correctieproces en kunt u uw ervaringen van dit jaar met ons delen?**
23. **Het verschil tussen het voorlopig rekeningresultaat brief 10 maart (€ 72,9 mln. positief voor verplichte bestemmingen) en het resultaat na correcties brief 30 april 2026 (€ 100,8 mln. positief voor bestemmingen) is 27,9 mln. Heeft dit te maken met de in de voortgangsrapportage genoemde "cognos-rapportages" en de betrouwbaarheid van het lijstwerk binnen proces administratie en verslaglegging? (naast de inhoudelijke verklaring die reeds in de brief gegeven is).**
24. **Kunt u dit verklaren en toelichten en lopen we dit risico volgend jaar weer?**

Ook dit jaar stond de planning vanaf het begin onder druk en is niet gehaald. Eerder hebben we daar met u het gesprek over gevoerd.

25. **Ziet u kansen tot verbetering en kunnen we daar specifieke afspraken over maken?**
26. **Welke acties heeft u in het verbeteren van de planning ondernomen?**